Lietas Nr. 11380021115
Lietas arhīva Nr. KA02-0048-17/8

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Liepājā 2017.gada 22.maijā

Kurzemes apgabaltiesa
šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētājs Didzis Aktumanis
tiesneses Silva Reinholde un Ingrīda Junghāne
piedaloties prokurorei Intai Radkevičai
aizstāvjiem Inesei Fominai, Antrai Čirkšei,
Ojāram Ozoliņam

atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu apelācijas kārtībā, pamatojoties uz apsūdzēto /pers. H/, /pers. I/, /pers. J/ un viņa aizstāvja zvērināta advokāta Jura Akmeņkalēja apelācijas sūdzībām par Talsu rajona tiesas 2016.gada 3.oktobra spriedumu, ar kuru:

/pers. H/, personas kods /personas kods/, atzīts par vainīgu Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 3.punktā paredzēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 8 (astoņiem) mēnešiem un probācijas uzraudzību uz 1 (vienu) gadu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu pēc spriedumu kopības sodam daļēji pieskaitīts ar Kuldīgas rajona tiesas 2016.gada 2.marta spriedumu krimināllietā Nr.11250060814 noteiktais brīvības atņemšanas sods, pilnīgi pieskaitīts ar minēto spriedumu noteiktais piespiedu darba sods un transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšana, un galīgais sods /pers. H/ noteikts - brīvības atņemšana uz 2 (diviem) gadiem, piespiedu darbs uz 250 (divsimt piecdesmit) stundām, probācijas uzraudzība uz 1 (vienu) gadu, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 1 (vienu) gadu 2 (diviem) mēnešiem un 7 (septiņām) dienām. Brīvības atņemšanas soda izciešanas termiņu noteikts skaitīt no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta 2.[1] daļu piespiedu darba sodu noteikts izpildīt patstāvīgi pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu un 52.panta piekto daļu brīvības atņemšanas soda termiņā ieskaitīts /pers. H/ aizturēšanas laiks no 2014.gada 27.decembra līdz 2014.gada 28.decembrim un no 2014.gada 29.decembra līdz 2014.gada 30.decembrim, un izciestais brīvības atņemšanas sods no 2015.gada 5.novembra līdz 2016.gada 2.martam, no 2016.gada 3.marta līdz 2016.gada 5.aprīlim.

Noteikts, ka papildsoda – transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanas – izciešanas laikā ieskaitāms izciestais sods no 2015.gada 29.septembra līdz 2015.gada 5.novembrim, no 2016.gada 5.aprīļa līdz 2016.gada 17.jūnijam.

/pers. J/, personas kods /personas kods/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 3.punktā paredzēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem un probācijas uzraudzību uz 1 (vienu) gadu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu pēc spriedumu kopības sodam daļēji pieskaitīts ar Talsu rajona tiesas 2015.gada 26.marta spriedumu krimināllietā Nr.11380040313 noteiktais sods, un galīgais sods /pers. J/ noteikts – brīvības atņemšana uz 1 (vienu) gadu 1 (vienu) mēnesi un probācijas uzraudzība uz 1 (vienu) gadu. Brīvības atņemšanas soda izciešanas termiņu noteikts skaitīt no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

/pers. J/ piemērotais drošības līdzeklis – dzīvesvietas maiņas paziņošana – grozīts pret apcietinājumu un viņš apcietināts tiesas zālē pēc sprieduma pasludināšanas. Apcietinājums piemērots līdz brīdim, kad spriedums stāsies likumīgā spēkā.

/pers. I/, personas kods /personas kods/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 3.punktā paredzēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 8 (astoņiem) mēnešiem un probācijas uzraudzību uz 1 (vienu) gadu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu pēc spriedumu kopības sodam pilnīgi pieskaitīti ar Kuldīgas rajona tiesas 2016.gada 22.februāra lēmumu krimināllietā Nr.11250063414 un Kuldīgas rajona tiesas 2016.gada 18.augusta lēmumu krimināllietā Nr.11250067715 noteiktie sodi, un galīgais sods /pers. I/ noteikts - brīvības atņemšana uz 8 (astoņiem) mēnešiem 74 (septiņdesmit četrām) dienām, probācijas uzraudzība uz 1 (vienu) gadu, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 3 (trīs) gadiem. Brīvības atņemšanas soda izciešanas termiņu noteikts skaitīt no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu un 52.panta piekto daļu soda termiņā ieskaitīts /pers. I/ aizturēšanas un apcietinājuma laiks izskatāmajā lietā no 2015.gada 30.novembra līdz 2015.gada 30.novembrim un no 2016.gada 7.jūnija līdz 2016.gada 3.oktobrim.

Noteikts, ka papildsoda – transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanas – izciešanas laikā ieskaitāms izciestais sods no 2015.gada 29.decembra līdz 2016.gada 7.jūnijam.

/pers. I/ piemērotais drošības līdzeklis – apcietinājums – atstāts negrozīts līdz brīdim, kad spriedums stāsies likumīgā spēkā.

No /pers. H/, /pers. J/ un /pers. I/ solidāri par labu /pers. K/ piedzīta kompensācija par mantisko zaudējumu 54,90 *euro* (piecdesmit četri eiro un 90 centi).

No /pers. H/, /pers. J/ un /pers. I/ solidāri par labu /pers. K/ piedzīta kompensācija par morālo aizskārumu 200 *euro* (divsimt eiro).

No /pers. H/, /pers. J/ un /pers. I/ solidāri par labu Juridiskās palīdzības administrācijai, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/ piedzīti izdevumi par cietušajam /pers. K/ izmaksāto valsts kompensāciju 900 *euro* (deviņsimt eiro).

No /pers. H/ valsts labā piedzīti procesuālie izdevumi par zvērinātas advokātes Sabīnes Krastiņas sniegto juridisko palīdzību 296,47 *euro* (divsimt deviņdesmit seši eiro un 47 centi).

No /pers. J/ valsts labā piedzīti procesuālie izdevumi par zvērināta advokāta Jura Akmeņkalēja sniegto juridisko palīdzību 211,88 *euro* (divsimt vienpadsmit eiro un 88 centi).

No /pers. I/ valsts labā piedzīti procesuālie izdevumi par zvērināta advokāta Ojāra Ozoliņa sniegto juridisko palīdzību 235 *euro* (divsimt trīsdesmit pieci eiro).

Procesuālo izdevumu labprātīgai samaksai noteikts 30 (trīsdesmit) dienu termiņš no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pārbaudījusi krimināllietas materiālus, apelācijas instances tiesa

k o n s t a t ē j a

ar pirmās instances tiesas spriedumu atzīts, ka /pers. H/, /pers. J/ un /pers. I/ nodarīja tādu tīšu miesas bojājumu, kas nav bīstams dzīvībai un nav izraisījis Krimināllikuma 125.pantā paredzētās sekas, bet izraisījis ilgstošu veselības traucējumu (vidēja smaguma miesas bojājums) personu grupā šādos apstākļos:

2015.gada 23.aprīlī ap pulksten 23.10 /pers. H/, /pers. I/ un /pers. J/ personu grupā, /pers. H/ un /pers. I/ būdami alkohola ietekmē, ieejot dzīvoklī pie /pers.K/ Talsu novada, Laucienes pagasta /Nosaukums A/, dusmu vadīti, ka /pers. K/ apkrāpj vecus cilvēkus, piegāja pie gultā sēdošā /pers. K/, un /pers. I/ tīši vienu reizi ar metāla stieni iesita cietušajam /pers. K/ pa seju mutes rajonā, tūlīt pēc tam /pers. H/ tīši divas reizes ar dūri iesita cietušajam pa seju, pēc kā /pers. H/ vienlaicīgi ar /pers. I/ tīši ar metāla stieņiem ne vairāk kā divdesmit reizes kopumā iesita cietušajam pa ķermeni muguru ribu rajonā, rokām, kājām, pēc kā /pers. J/ tīši ne vairāk kā trīs reizes ar dūri iesita /pers. K/ pa seju un ne vairāk kā trīs reizes ar kāju iespēra pa ribām. /pers. H/, /pers. I/ un /pers. J/ kopīgo darbību rezultātā cietušajam /pers. K/ tika nodarīts vidēji smags miesas bojājums, kas izraisījis ilgstošu veselības traucējumu uz laiku virs 21 dienas – sista brūce apakšlūpas gļotādas rajonā, asins izplūdums kreisā acs ābolā, zemādas asins izplūdums kreisās acs abu plakstiņu rajonos, multiplas zemādas hematomas abu roku rajonos, ādas nobrāzumi labās plaukstas rajonā, apakšdelma rajonā, kreisās rokas 5.pirksta naga falangas rajonā, multipli zemādas izplūdumi un zemādas hematomas muguras rajonā un krūšu kurvja labā pusē, zemādas asinsizplūdumi abu apakšstilbu rajonā ar sistu brūci kreisā apakšstilba rajonā, labā augšžokļa kaula lūzums.

Šādas apsūdzēto /pers. H/, /pers. J/ un /pers. I/ darbības pirmās instances tiesa kvalificējusi pēc Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 3.punkta.

Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas sūdzību iesniedzis apsūdzētais /pers. J/, kurš norāda uz pirmstiesas procesā pieļautām kļūdām, uzskatot, ka izmeklētāja ir neprecīzi pierakstījusi gan viņa, gan cietušā /pers. K/ liecības. Apsūdzētais vērš uzmanību, ka pret viņu pirmstiesas izmeklēšanas laikā izdarīts psiholoģisks spiediens, tāpēc izmeklētājai nopratināšanas protokolā ļāvis rakstīt to, ko viņa vēlas. Tā kā apsūdzētajam ir slikta redze, viņš nav varējis izlasīt nopratināšanas protokolā pierakstīto, bet, neskatoties uz minēto, nopratināšanas protokolus tomēr parakstījis. Apsūdzētais vērš uzmanību, ka pat tiesnesis pirmās instances tiesā nav varējis nolasīt izmeklētājas pierakstītās liecības, tāpēc tās nolasījusi prokurore.

/pers. J/ sūdzībā paskaidro, ka nav sitis cietušo, līdz ar to sevi par vainīgu neatzīst un no viņa kompensācija par cietušajam nodarīto mantisko zaudējumu nav piedzenama. Turpretī cietušā pieteikto morālā kaitējuma kompensāciju /pers. J/ atzīst par pamatotu, jo pieļāvis, ka kopā ar viņu pie cietušā aizbraukuši arī /pers. I/ un /pers. H/, kuriem pa ceļam izstāstījis, kāds cietušais ir nelietis, kas saniknojis līdzbraucējus. Tomēr nekāda runa par cietušā sišanu nav bijusi.

/pers. J/ lūdz tiesai nesodīt viņu ar brīvības atņemšanas sodu, ņemt vērā viņa veselības stāvokli, kā arī apelācijas instances tiesā nodrošināt viņu ar aizstāvi (*2.sējuma lietas 78., 95., 115.lapa*).

Spriedumu pilnā apjomā pārsūdzējis /pers. J/ aizstāvis zvērināts advokāts Juris Akmeņkalējs. Aizstāvis lūdz atkārtoti izvērtēt apsūdzēto /pers. H/, /pers. I/, /pers. J/ un cietušā /pers. K/ liecības, lai konstatētu, vai noziedzīgais nodarījums izdarīts ar tiešu nodomu, kā to spriedumā konstatējusi pirmās instances tiesa. Aizstāvis norāda, ka cietušā sišanu spontāni uzsācis /pers. I/ un pamatā viņa rīcības rezultātā cietušajam nodarīti vidēja smaguma miesas bojājumi. Viņa aizstāvamais /pers. J/ liecinājis, ka rāvis nost /pers. I/ un teicis, lai nesit. Šo faktu savās liecībās apstiprinājis arī /pers. H/. Aizstāvis uzskata, ka šāda /pers. J/ rīcība norāda uz to, ka viņš ne tikai nav paredzējis un vēlējies konstatēto seku iestāšanos, bet pat centies tās nepieļaut. Šādā gadījumā būtu konstatējams acīmredzams izpildītāja ekscess. Par strīdīgu apstākli aizstāvis atzīst apsūdzībā minēto, ka /pers. J/ pēc līdzapsūdzēto darbību izbeigšanas ir piegājis pie cietušā un vairākas reizes viņam iesitis, jo minēto tiesas sēdē nav apstiprinājis pat pats cietušais. Tomēr, ja arī /pers. J/ inkriminētās darbības atzīst par pierādītām, tās neveido Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 3.punktā paredzētā nozieguma sastāvu, jo viņa rīcības rezultātā nav iestājušās šajā pantā paredzētās sekas. Pastāvot šādiem apstākļiem, aizstāvja ieskatā, nav pamata /pers. J/ atzīt par vainīgu un sodīt par nozieguma izdarīšanu, kā arī piedzīt no viņa cietušā pieteiktās kaitējuma kompensācijas.

Aizstāvis lūdz pirmās instances tiesas spriedumu atcelt un /pers. J/ viņam izvirzītajā apsūdzībā attaisnot (*2.sējums lietas 81., 117.lapa*).

Spriedumu pilnā apjomā pārsūdzējis arī apsūdzētais /pers. I/, kurš nepiekrīt noziedzīgā nodarījuma kvalifikācijai, lūdz izslēgt kvalificējošo pazīmi - personu grupa. /pers. I/ norāda, ka apsūdzētā /pers. H/ savas vainas atzīšana ir vērtējama kritiski, jo tādā veidā apsūdzētais vēlējies panākt maksimāli mazāku sodu. Turklāt pirmstiesas izmeklēšanā /pers. H/ liecinājis, ka nevienu nav sitis. Arī apsūdzētais /pers. J/ liecinājis, ka nav sitis cietušo. Bez tam cietušais /pers. K/ konkrēti nav varējis pateikt, kurš viņu ir sitis. Cietušais norādījis, ka sists ar armatūras gabalu, kuru pēc tam turpat dzīvoklī atradusi liecinieka /pers. M/ sieva /pers. N/. Neskatoties uz sniegtajām liecībām, apsūdzētajam ir šaubas par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas rīka esamību, jo dzīvoklī tas netika izņemts. Arī liecinieks Mareks norādījis, ka dzīvoklī ienākuši trīs vīrieši, bet viņiem rokās neko nav redzējis. Pēc tam viņi izvilkuši 30 cm garus metāla stieņu un sākuši sist, stieņi vēlāk istabā esot atrasti. Fakts, ka šie rīki nav izņemti, apsūdzētā ieskatā, liek apšaubīt lietā iegūtos pierādījumus kopumā.

Apsūdzētais norāda, ka neloģisks ir arī tiesas secinājums par apsūdzētā /pers. J/ nodomu un darbībām attiecībā pret cietušo. Apsūdzētais apšauba, ka /pers. J/ vispār ir sitis cietušo.

/pers. I/ norāda, ka savu vainu atzīst un vienmēr liecinājis, ka tikai viņš viens ir sitis cietušajam, tādēļ kvalificējošā pazīme – personu grupa – konstatēta nepamatoti. Apsūdzētais uzskata, ka nozieguma atklāšanā ir sniedzis būtisku palīdzību – sākotnēji liecinājis par nodarījumu, piedalījies izmeklēšanā, ar savām darbībām veicinājis izmeklēšanu, ko saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 2.punktu lūdz atzīt par viņa atbildību mīkstinošu apstākli.

Apsūdzētais lūdz atzīt viņu par vainīgu vieglāka noziedzīga nodarījuma izdarīšanā un noteikt vieglāku sodu, kā arī uz apelācijas instances tiesas sēdi viņa aizstāvībai uzaicināt zvērinātu advokātu Ojāru Ozoliņu. (*2.sējums lietas 83.lapa*).

Spriedumu daļā par sodu pārsūdzējis apsūdzētais /pers. H/, kurš uzskata, ka viņam piespriestais sods pēc Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 3.punkta un noteiktais galīgais sods ir pārāk bargs. Apsūdzētais norāda, ka savu vainu atzinis pilnībā, izdarīto nožēlo, nav traucējis izmeklēšanai. /pers. H/ vērš uzmanību, ka, nosakot galīgo sodu, tiesa pēc spriedumu kopības pilnīgi nevis daļēji, kā tas ir vairākumā gadījumu, pieskaitījusi ar iepriekšējo spriedumu noteikto sodu. Vienlaicīgi apsūdzētajam /pers. J/ galīgais sods noteikts daļēji pieskaitot ar iepriekšējo spriedumu piespriesto sodu, neskatoties uz to, ka abiem apsūdzētajiem bijuši neizciesti sodi un līdzīgi atbildību pastiprinošie apstākļi. Turklāt tiesa konstatējusi, ka /pers. J/ savu vainu atzīst daļēji, viņa liecības par paša darbībām tiesa vērtē kā nepatiesas - ar nolūku izvairīties no krimināatbildības.

/pers. H/ lūdz mīkstināt viņam piespriesto sodu pēc Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 3.punkta un, nosakot galīgo sodu, daļēji pieskaitīt ar iepriekšējo spriedumu piespriesto sodu, kā arī nodrošināt viņam aizstāvi, uzaicinot zvērinātu advokāti Sabīni Krastiņu (*2.sējums lietas 80., 93.lapa*).

Apelācijas instances tiesas sēdē apsūdzētais /pers. J/ uzturēja savu apelācijas sūdzību un pievienojās aizstāvja iesniegtajai apelācijas sūdzībai, lūdzot viņu attaisnot, vai, ievērojot veselības stāvokli, samazināt sodu. /pers. J/ norādīja, ka apstiprina savas pirmās instances tiesā sniegtās liecības, papildināt neko nevēlas, bet pirmstiesas procesā sniegtās liecības neuztur, jo tās sniegtas izmeklētājas izdarīta spiediena ietekmē, turklāt liecības viņš nav varējis izlasīt.

Jāņa Kristiņa aizstāve Antra Čirkše apelācijas instances tiesā uzturēja aizstāvja Jura Akmeņkalēja iesniegto apelācijas sūdzību ar tajā ietvertajiem argumentiem, kā arī pievienojās apsūdzētā /pers. J/ apelācijas sūdzībā izteiktajiem lūgumiem. Aizstāve norādīja, ka nav bijusi vienošanās par cietušā sišanu, to spontāni uzsācis apsūdzētais /pers. I/, bet /pers. J/ iesitis tikai beigās. Tā kā nav konstatēts /pers. J/ tiešs nodoms nodarīt miesas bojājumus un viņa darbību rezultātā tādi arī nav nodarīti, tad apsūdzētais būtu attaisnojams.

Apsūdzētais/pers. I/ apelācijas instances tiesā uzturēja iesniegto apelācijas sūdzību, lūdzot pārkvalificēt viņa darbības uz vieglāku noziedzīgu nodarījumu, jo cietušo sitis viens pats. /pers. I/ izmantoja savas tiesības neliecināt un norādīja, ka uztur un apstiprina savas pirmstiesas procesā sniegtās liecības, kas tika pārbaudītas pirmās instances tiesas sēdē.

/pers. I/ aizstāvis Ojārs Ozoliņš apelācijas instances tiesā pievienojās apsūdzētā iesniegtajai apelācijas sūdzībai un norādīja, ka miesas bojājumi cietušajam nav nodarīti personu grupā un miesas bojājumu nodarīšanā nav izmantoti metāla stieņi. Aizstāvis uzskata, ka /pers. I/ būtu samazināms papildsoda – probācijas uzraudzība – termiņš, jo apsūdzētais pamatsodu jau ir izcietis, nodibinājis ģimeni, atradis darbu, risina alkohola atkarības problēmas, vēlas braukt strādāt uz ārzemēm, lai segtu parādus.

Apelācijas instances tiesas sēdē apsūdzētais /pers. H/ uzturēja iesniegto apelācijas sūdzību, lūdzot samazināt galīgo sodu. /pers. H/ izmantoja savas tiesības neliecināt un norādīja, ka uztur un apstiprina savas pirmstiesas procesā sniegtās liecības, kas tika pārbaudītas pirmās instances tiesas sēdē.

/pers. H/ aizstāve Inese Fomina apelācijas instances tiesā pievienojās apsūdzētā iesniegtajai apelācijas sūdzībai un norādīja, ka apsūdzētajam samazināms galīgais sods, jo tiesa spriedumā norādītās daļējas saskaitīšanas vietā ir piemērojusi pilnīgu sodu saskaitīšanu, kā arī nav ņemts vērā atbildību mīkstinošais apstāklis.

Prokurore Inta Radkeviča apelācijas tiesas sēdē atzina, ka pirmās instances tiesas spriedums daļā par apsūdzēto atzīšanu par vainīgiem ir pamatots, likumīgs un tādēļ atstājams spēkā. Spriedums pamatots ar pierādījumiem, kas detalizēti analizēti, konstatējot visu apsūdzēto rīcībā noziedzīga nodarījuma sastāvu un novēršot jebkādas pretrunas un šaubas par apsūdzēto vainu. Apelācijas sūdzībā norādītie argumenti šajā daļā nav apstiprinājušies, tādēļ sūdzības kā nepamatotas ir noraidāmas. Arī sods visiem apsūdzētajiem noteikts atbilstošs, izvērtējot katra apsūdzētā individuālās darbības un pārējos apstākļus. Spriedums atceļams daļā par apsūdzētajam /pers. H/ noteikto galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, jo šajā daļā spriedums ir pretrunīgs un neatbilstošs Krimināllikumā noteiktajam regulējumam. /pers. H/ piespriestie brīvības atņemšanas sodi tikuši saskaitīti pilnībā, pretēji tiesas norādītajam – daļējas saskaitīšanas principam. Sprieduma motīvu daļā tiesa norādījusi, ka /pers. H/ ar iepriekšējo tiesas spriedumu piespriests papildsods – transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšana uz 1 gadu 2 mēnešiem 4 dienām, bet sprieduma rezolutīvajā daļā nepamatoti nosaka papildsoda termiņu – 1 gads 2 mēneši 7 dienas. Tādējādi pirmās instances tiesas spriedums šajā daļā ir atceļams un galīgais sods /pers. H/ nosakāms atbilstoši Krimināllikumā noteiktajam.

Iepazinusies ar apelācijas sūdzībās norādītajiem motīviem, uzklausījusi apsūdzēto paskaidrojumus, aizstāvju un prokurores viedokli, pārbaudījusi krimināllietas materiālus, apelācijas instances tiesa atzīst, ka Talsu rajona tiesas 2016.gada 3.oktobra spriedums daļā par /pers. J/, /pers. I/, /pers. H/ atzīšanu par vainīgiem Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 3.punktā paredzēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanā atstājams negrozīts, bet atceļams daļā par /pers. H/ noteikto galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu.

Apelācijas instances tiesa konstatē, ka pirmās instances tiesa spriedumu pamatojusi ar ticamiem, attiecināmiem un pieļaujamiem pierādījumiem, devusi tiem atbilstošu vērtējumu un izdarījusi secinājumus, pamatoti atzīstot, ka apsūdzētie /pers. J/, /pers. I/, /pers. H/ izdarījuši Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 3.punktā paredzētu noziedzīgu nodarījumu.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 564.panta sestās daļas nosacījumiem gadījumos, kad apelācijas instances tiesa atstāj pirmās instances tiesas spriedumu bez grozījumiem, tā var neatkārtot pirmās instances tiesas minētos pierādījumus un atzinumus.

Tiesa uzskata, ka nav nepieciešams atkārtot pirmās instances tiesas spriedumā analizētos pierādījumus un izdarītos atzinumus attiecībā uz /pers. J/, /pers. I/, /pers. H/ izdarītā noziedzīgā nodarījuma kvalifikāciju, jo, pārbaudot lietas materiālus, tiesai nav radušās šaubas par apsūdzēto vainu Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 3.punktā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 3.punktā paredzēta kriminālatbildība par tīša vidēja smaguma miesas bojājuma nodarīšanu personu grupā.

Lai apsūdzēto darbībās konstatētu minētā noziedzīgā nodarījuma sastāvu, iepriekšēja vienošanās nav obligāta, taču par miesas bojājumu nodarītājiem atzīstamas personas, kuras rīkojušās kopīgi un ar vienotu nodomu, kas bijis vērsts uz miesas bojājumu nodarīšanu un tieši piedalījušās miesas bojājumu nodarīšanas procesā. Tīša vidēja smaguma miesas bojājuma nodarīšanas motīvi var būt dažāda personiska rakstura, piemēram, greizsirdība, naids, atriebība utt.

Kā izriet no apsūdzēto /pers. I/, /pers. H/, /pers. J/ liecībām, tad pie cietušā /pers. K/ viņi braukuši ar nolūku pārmācīt viņu par to, ka cietušais apkrāpj vecus cilvēkus un neatdod /pers. J/ motorzāģi. Minēto apliecina arī liecinieks /pers. T/, kurš pēc /pers. J/ lūguma un norādījumiem apsūdzētos aizvedis pie cietušā /pers. K/. Gan cietušais /pers. K/, gan liecinieki /pers. M/ un /pers. T/ savās liecībās norāda, ka istabā pie cietušā iegājuši visi trīs apsūdzētie, bet liecinieks /pers. T/ palicis virtuvē pie /pers. M/. Šādu apstākli savās liecībās nenoliedz arī visi apsūdzētie.

No cietušā /pers. K/ liecībām izriet, ka apsūdzēto /pers. J/ viņš pazinis jau iepriekš, bet apsūdzēto /pers. I/ vēlāk atpazinis kā jaunieti, kurš pirmais viņam iesitis ar armatūras stieni (*1.sējuma lietas 60.-61.lapa*). Pēc tam cietušais saņēmis sitienus no divām personām pa dažādām ķermeņa daļām ar armatūras stieņiem, rokām, kājām. /pers. J/ sākotnēji cietušo nav sitis un mēģinājis jauniešus nomierināt, bet pēc tam, kad jaunieši beiguši sišanu, pats 2-3 reizes iesitis cietušajam ar dūri pa seju un 2-3 reizes iespēris ar kāju pa ribām.

Apsūdzētais /pers. H/ savās liecībās apstiprina, ka cietušā sišanu uzsācis /pers. I/ un pēc tam arī /pers. J/ sitis cietušajam ar dūri pa seju un spēris ar kāju pa ribām. No apsūdzētā /pers. I/ liecībām izriet, ka viņš sitis cietušajam pa seju un ķermeni apmēram 20 reizes. Savukārt /pers. J/ gan pirmās instances tiesā, gan pirmstiesas procesā savās liecībās norāda, ka cietušo situši /pers. H/ un /pers. I/, kurus viņš vēlāk mēģinājis atturēt no sišanas.

Apelācijas instances tiesa atzīst, ka nav piešķirama ticamība apsūdzētā /pers. J/ pirmās instances tiesā sniegtajām liecībām par to, ka viņš cietušajam nav sitis, jo šādas liecības ir pretrunā ne tikai cietušā /pers. K/ un apsūdzētā /pers. H/ liecībās norādītajām ziņām, bet arī paša apsūdzētā liecinātajam pirmstiesas procesā. Tā pirmstiesas procesā sniegtajās liecībās /pers. J/ norāda, ka pēc tam, kad jaunieši beiguši /pers. K/ sist, tad arī pats 2-3 reizes cietušajam iesitis, pieprasot atdot motorzāģi (*1.sējuma lietas 40.-42., 54.-56., 94.-95.lapa*). Tiesa nekonstatē apstākļus, kuru dēļ /pers. J/ pirmstiesas procesā sniegtās liecības būtu pamats atzīt par nepieļaujamām pierādīšanā. Vairākkārtīgi pirmstiesas procesā nopratināts kā aizdomās turētais /pers. J/ apstiprinājis, ka sitis cietušajam. Nopratināšanas protokolos /pers. J/ norādījis, ka advokāta piedalīšanos nopratināšanā nevēlas, liecību izlasījis, tā pēc viņa vārdiem pierakstīta pareizi, ko apstiprinājis ar savu parakstu. Nekādas piezīmes, labojumus vai papildinājumus pēc nopratināšanas nav

izteicis. Apelācijas instances tiesas sēdē apsūdzētais norādīja, ka šādas liecības pirmstiesas procesā sniedzis izmeklētājas izdarīta spiediena rezultātā, taču nevarēja konkretizēt kādā veidā spiediena izdarīšana objektīvi izpaudusies, kas liek apšaubīt šāda apgalvojuma patiesumu. Ņemot vērā, ka apsūdzētais pirmstiesas procesā liecības sniedzis vairākkārtīgi un versiju par to, ka nav piedalījies noziedzīga nodarījuma izdarīšanā izvirzījis tikai tiesas sēdē, kam nav gūts cits apstiprinājums, tad tiesa uzskata, ka apsūdzētā tiesas sēdē sniegtās liecības vērtējamas kā aizstāvības pozīcija nolūkā apsūdzētajam izvairīties no atbildības par noziedzīgo nodarījumu un iespējamā soda, vai to jebkādā veidā mīkstināt.

Ar tiesu medicīniskās ekspertīzes atzinumā Nr.318 fiksētām ziņām ir objektīvi konstatēts, ka apsūdzēto darbību rezultātā cietušajam /pers. K/ nodarīti vidēja smaguma miesas bojājumi (*1.sējuma lietas 47.-48.lapa*).

Neskatoties uz to, ka apsūdzētie /pers. I/ un /pers. H/ noliedz metāla stieņu izmantošanu miesas bojājumu nodarīšanā, tiesa atzīst, ka minētais apstāklis pierādīts ar cietušā /pers. K/ un liecinieka /pers. M/ liecībām par metāla stieņu izmantošanu un to vēlāku atrašanu notikuma vietā, kā arī tiesu medicīniskās ekspertīzes atzinumā Nr.318 /pers. K/ konstatēto miesas bojājumu raksturu, skaitu, veidu un lokalizāciju. Bez tam, šādu priekšmetu izmantošanu miesas bojājumu nodarīšanā apstiprina arī apsūdzētais /pers. J/ savās pirmstiesas procesā sniegtajās liecībās.

Izvērtējot minēto pierādījumu kopumu secināms, ka apsūdzētie devušies pie cietušā ar kopīgu nolūku – pārmācīt cietušo par viņa veiktajām darbībām, miesas bojājumu nodarīšanas procesā piedalījušies visi apsūdzētie ar savām darbībām viens otru papildinot, rīkojoties vienoti, kas norāda uz kopīgu interešu realizāciju.

Krimināllikuma 126.pantā paredzētais noziedzīgais nodarījums ir pabeigts ar panta pirmajā daļā minēto vidēja smaguma miesas bojājuma nodarīšanas brīdi, jo tā sastāvs ir materiāls. Ievērojot minēto, kā arī apsūdzēto vienotās darbības kopīgo interešu īstenošanā, tiesa atzīst, ka, lai apsūdzēto rīcībā konstatētu Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 3.punktā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāvu, nav nepieciešams konkretizēt katra apsūdzētā atsevišķi veikto darbību apjomu, kas kopumā radīja konstatētās sekas – vidēja smaguma miesas bojājumu cietušajam /pers. K/. Gan apsūdzēto /pers. I/ un /pers. H/ darbības, izdarot vairākus sitienus ar metāla stieņiem guļošam cietušajam, gan apsūdzētā /pers. J/ darbības, sitot jau faktiski piekautam un guļošam cietušajam, viennozīmīgi norāda uz to, ka apsūdzētie pilnībā apzinājās, ka nodara miesas bojājumus cietušajam, vēlējās to, un visu apsūdzēto kopīgas rīcības rezultātā arī iestājās tiesu medicīniskās ekspertīzes atzinumā norādītās sekas.

Apelācijas instances tiesa konstatē, ka miesas bojājumu nodarīšanas procesā piedalījušies visi apsūdzētie, turklāt /pers. I/ un /pers. H/ miesas bojājumu nodarīšanā izmantojuši metāla stieņus, tādējādi apsūdzēto /pers. I/, /pers. J/ un viņa aizstāvja apelācijas sūdzības par nodarījuma apstākļiem kā nepamatotas ir noraidāmas.

Pirmās instances tiesa spriedumu pamatojusi ar ticamiem, attiecināmiem un pieļaujamiem pierādījumiem, tos pareizi novērtējusi un pamatoti atzinusi /pers. H/, /pers. J/ un /pers. I/ par vainīgiem Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 3.punktā paredzēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanā.

Pamatojoties uz Civillikuma 1635., 1784.pantā un Kriminālprocesa likuma 350.pantā noteikto regulējumu, pirmās instances tiesa pamatoti ir atzinusi, ka ar apsūdzēto izdarīto noziedzīgo nodarījumu cietušajam ir nodarīts gan mantisks zaudējums, gan morāls kaitējums un viņam ir tiesības uz atlīdzību. Morālā kaitējuma kompensācijas apmērs noteikts, ievērojot gan Kriminālprocesa likuma 352.pantā paredzētos kritērijus, tas ir, noziedzīga nodarījuma smagumu un izdarīšanas raksturu, morālā aizskāruma dziļumu un publiskumu, gan cietušajam nodarītās sāpes, miesas bojājumu smaguma pakāpi, apsūdzēto mantisko stāvokli, kā arī vispārējo tiesu praksi un 2010/2011 apkopojumā "Tiesu prakse par morālā kaitējuma kompensāciju kriminālprocesā" ietvertās rekomendācijas. Apelācijas instances tiesas ieskatā noteiktā kompensācijas summa - 200 *euro* apmērā, ievērojot arī valsts izmaksātās kompensācijas apmēru, ir taisnīga, adekvāta aizskārumam, tā sekām, noziedzīgā nodarījuma smagumam un izdarīšanas apstākļiem, apsūdzēto personībām, vecumam, spējai dot atlīdzību un vispārējai tiesu praksei.

Par labu cietušajam /pers. K/ no apsūdzētajiem pamatoti piedzīta kaitējuma kompensācija 54,90 *euro* apmērā, ko veido ārstēšanās izdevumi. Minētie zaudējumi cietušajam nodarīti apsūdzēto prettiesisko darbību – vidēja smaguma miesas bojājumu nodarīšanas rezultātā, apsūdzētie nav zaudējumus atlīdzinājuši. Saskaņā ar Civillikuma 1779.pantu, katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību ir nodarījis.

Tāpat par labu valstij no **apsūdzētajiem pamatoti** piedzīti zaudējumi 900,00 *euro* apmērā par cietušajam */pers. K/* Juridiskās palīdzības administrācijas izmaksāto valsts kompensāciju. Šādu kompensācijas pieteikumu valsts interesēs pirmās instances tiesas sēdē uzturēja prokurore, kā arī kompensācijas apmērs ir pierādīts ar Juridiskās palīdzības administrācijas lēmumu par valsts kompensāciju un maksājuma uzdevumu (*1.sējuma lietas 182.-189.lapa*).

Civillikuma 1675.pantā ir noteikts, ka vairākas personas, kas kopīgi izdarījušas noziedzīgu nodarījumu, atbild solidāri par zaudējumu, kas ar to nodarīts. Ievērojot minēto, kaitējuma kompensācija par morālo aizskārumu un mantisko zaudējumu pamatoti piedzenama solidāri no visiem apsūdzētajiem.

Novērtējot /pers.J/personību, pirmās instances tiesa norādījusi, ka apsūdzētais agrāk astoņas reizes kriminmāli sodīts, izveidojis ģimeni un realizē aizgādnību par 8 gadus vecu bērnu, sodīts arī administratīvā kārtā.

Apsūdzētā atbildību mīkstinoši apstākļi saskaņā ar Krimināllikuma 47.pantu netika konstatēti. Atbilstoši Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktam par apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli pamatoti atzīts, ka izdarītais noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgo nodarījumu recidīvu, jo apsūdzētais noziedzīgu nodarījumu izskatāmajā lietā izdarījis nosacītas notiesāšanas pārbaudes laikā.

Apelācijas instances tiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā norādītais pamatojums apsūdzētajam piespriestā soda veida un mēra izvēlē atbilst Krimināllikumā definētajiem soda mērķiem un soda noteikšanas vispārīgajiem principiem. Pirmās instances tiesa pamatoti apsūdzētajam piespriedusi brīvības atņemšanas sodu un ir pietiekami motivējusi savu izvēli, pamatoti secinot, ka Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 3.punkta sankcijā paredzēto vieglāku soda veidu noteikšana neatbilst apsūdzētā personībai, noziedzīgā nodarījuma raksturam un nesasniegs kriminālsoda mērķus.

Ar Talsu rajona tiesas 2015.gada 26.marta spriedumu /pers. J/ sodīts par Krimināllikuma 233.panta otrajā daļā un 132.pantā paredzētu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu, nosacīti ar pārbaudes laiku uz 1 gadu 2 mēnešiem. Spriedums stājies likumīgā spēkā 2015.gada 21.aprīlī. Izskatāmajā lietā inkriminēto noziedzīgo nodarījumu /pers. J/ izdarījis 2015.gada 23.aprīlī, tikai divas dienas pēc iepriekšējā tiesas sprieduma spēkā stāšanās, kas viennozīmīgi parāda apsūdzētā attieksmi pret likumu ievērošanu un savas uzvedības kontroli. Ievērojot minēto un Krimināllikuma 55.panta desmitajā daļā noteikto regulējumu, konkrētajā gadījumā likums arī nepieļauj nosacītu notiesāšanu vai cita soda veida piemērošanu.

Apelācijas instances tiesas vērtējumā /pers. J/ piespriestais sods nav atzīstams par bargu vai nesamērīgu noziedzīgā nodarījuma raksturam, apsūdzētā personībai un pārējiem lietā konstatētajiem apstākļiem. Apsūdzētais sodīts ar brīvības atņemšanu uz 4 mēnešiem, lai gan Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 3.punkta sankcija paredz brīvības atņemšanas sodu līdz pieciem gadiem. Ņemot vērā, ka ir konstatēts apsūdzētā atbildību pastiprinošs apstāklis, tas pats par sevi liedz tiesai noteikt panta sankcijā paredzēto minimālo sodu. Turklāt atbildību pastiprinoša apstākļa esamība ir pamats bargāka soda piemērošanai salīdzinājumā ar sodu, kāds būtu piespriežams, šādu apstākli nekonstatējot.

/pers. J/ apelācijas instances tiesā un arī apelācijas sūdzībā norādījis uz savu slikto veselības stāvokli un nepieciešamību veikt ārstēšanos.

Apelācijas instances tiesa vērš uzmanību, ka šāda apstākļa esamība nekādā veidā nav atturējusi apsūdzēto no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Vērtējot atbildību mīkstinošos apstākļus, tiesa pamatojas uz tiesību zinātnē un judikatūrā pausto atziņu, ka atbilstoši Krimināllikuma 47.panta nosaukumam un saturam par atbildību mīkstinošiem apstākļiem var atzīt tādus apstākļus, kas saistīti ar vainīgās personas vai citas personas izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Šajā gadījumā apsūdzētā veselības stāvoklis un nepieciešamība veikt ārstēšanos neattiecas uz noziedzīgu nodarījumu un neatbilst atbildību mīkstinošiem apstākļiem Krimināllikuma 47.panta izpratnē (*skatīt Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 27.marta lēmumu lietā Nr.SKK-155/2007 un U.Krastiņš, V.Liholaja. Krimināllikuma komentāri. Pirmā daļa. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2015, 212.lpp.*).

Apelācijas instances tiesai nav pamata apšaubīt apsūdzētā /pers. J/ smago veselības stāvokli un nepieciešamību veikt ārstēšanos, jo minētos apstākļus objektīvi apstiprina tiesai iesniegtie medicīniskie dokumenti (*2.sējuma lietas 102.-107., 141.-143., 158.-163., 180.-182.lapa*). Vienlaicīgi tiesa norāda, ka atbilstoši Krimināllikuma 59.pantā un Kriminālprocesa likuma 640.pantā noteiktajam regulējumam, personu var atbrīvot no soda izciešanas sakarā ar smagu slimību. Minētais regulējums attiecināms uz notiesātajiem, tātad šāds jautājums lemjams tikai pēc notiesājoša sprieduma spēkā stāšanās un līdz ar to tiesai nav likumīga pamata minēto jautājumu lemt lietas iztiesāšanas laikā.

Tā kā /pers. J/ noziedzīgu nodarījumu izskatāmajā lietā izdarījis pēc Talsu rajona tiesas 2015.gada 26.marta sprieduma spēkā stāšanās, tad galīgais sods apsūdzētajam pamatoti noteikts saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmās daļas nosacījumiem. Lai gan pirmās instances tiesa savā spriedumā nav motivējusi galīgā soda noteikšanu un sodu saskaitīšanas principa izvēli, apelācijas instances tiesa atzīst, ka noteiktie sodi /pers. J/ pamatoti saskaitīti daļēji, ņemot vērā atbildību pastiprinošo apstākli un to, ka noziedzīgs nodarījums izdarīts nosacītas notiesāšanas pārbaudes laikā. Turklāt, galīgais sods /pers. J/ noteikts, pievienojot minimālu piespriestā soda daļu – vienu mēnesi. Tādēļ apelācijas instances tiesa nesaskata pamatu tālākai galīgā soda mīkstināšanai.

Ievērojot apsūdzētā personību, noziedzīgā nodarījuma motīvus, smagumu un sekas, pirmās instances tiesa pamatoti piemērojusi apsūdzētajam arī Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 3.punkta sankcijā paredzēto papildsodu – probācijas uzraudzību. Turklāt papildsods noteikts likumā paredzētajā minimālajā termiņā – uz vienu gadu. Ņemot vērā apsūdzētā attieksmi pret likumu ievērošanu, sodāmību skaitu, atbildību pastiprinošo apstākli, apelācijas instances tiesa secina, ka papildsoda piemērošana ir samērīga un atbilst Krimināllikuma 45.[1] panta pirmajā daļā izvirzītajam probācijas uzraudzības mērķim.

Apelācijas instances tiesa nekonstatē jaunus būtiskus apstākļus, kas pirmās instances tiesā nebūtu ņemti vērā un būtu par pamatu piespriestā soda mīkstināšanai apsūdzētajam /pers. J/.

Vienlaicīgi apelācijas instances tiesa konstatē, ka ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. J/ piemērotais drošības līdzeklis – dzīvesvietas maiņas paziņošana – grozīts uz apcietinājumu un /pers. J/ apcietināts tiesas zālē 2016.gada 3.oktobrī. Ar Talsu rajona tiesas tiesneša 2016.gada 15.decembra lēmumu /pers. J/ piemērotais drošības līdzeklis – apcietinājums atcelts (*2.sējuma lietas 109.lapa*). Ievērojot minēto un saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu, /pers. J/ brīvības atņemšanas soda termiņā ieskaitāms apcietinājumā pavadītais laiks no 2016.gada 3.oktobra līdz 2016.gada 15.decembrim.

Attiecībā par /pers. I/ personību, pirmās instances tiesa konstatējusi, ka apsūdzētais agrāk sešas reizes tiesāts, neprecējies, apgādājamo personu nav, strādā gadījuma darbus.

Ņemot vērā, ka tiesas izmeklēšanas laikā apsūdzētais izdarīto nožēloja un atvainojās cietušajam, tiesa pamatoti to atzinusi par viņa atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu. Atbilstoši Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1. un 12.punktam par apsūdzētā atbildību pastiprinošiem apstākļiem pamatoti atzīts, ka izdarītais noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgo nodarījumu recidīvu un noziedzīgs nodarījums izdarīts alkohola ietekmē.

Ņemot vērā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību mīkstinošo un pastiprinošos apstākļus, kā arī apsūdzētā lomu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā un attieksmi pret likumu ievērošanu kopumā, pirmās instances tiesa /pers. I/ sodījusi ar brīvības atņemšanas sodu.

Pirmās instances tiesas spriedumā norādītais pamatojums apsūdzētajam piespriestā soda veida un mēra izvēlē atbilst Krimināllikumā definētajiem soda mērķiem un soda noteikšanas vispārīgajiem principiem. Pirmās instances tiesa pamatoti apsūdzētajam piespriedusi brīvības atņemšanas sodu un ir pietiekami motivējusi savu izvēli, pamatoti secinot, ka Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 3.punkta sankcijā paredzēto alternatīvo soda veidu noteikšana neatbilst apsūdzētā personībai, noziedzīgā nodarījuma raksturam un nesasniegs kriminālsoda mērķus.

Ar Kuldīgas rajona tiesas 2016.gada 22.februāra lēmumu /pers. I/ noteikts galīgais sods pēc Kuldīgas rajona tiesas 2015.gada 8.septembra un 2015.gada 15.decembra spriedumiem – piespiedu darbs uz 320 stundām, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 3 gadiem, bet ar 2016.gada 18.augusta Kuldīgas rajona tiesas lēmumu piespiedu darbs aizstāts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 74 dienām. Izskatāmajā lietā inkriminēto noziedzīgo nodarījumu /pers. I/ izdarījis nedzēstas sodāmības laikā, pēc kā sodīts vēl par citu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, kas nepārprotami norāda uz apsūdzētā bīstamību sabiedrībai un nihilistisko attieksmi pret likumu ievērošanu un piespriesto sodu izpildi.

Ievērojot minēto un Krimināllikumā ietverto soda mērķi, apelācijas instances tiesa atzīst, ka apsūdzētajam pamatoti noteikts brīvības atņemšanas sods un piespriestais sods nav atzīstams par bargu vai nesamērīgu noziedzīgā nodarījuma raksturam, apsūdzētā personībai un pārējiem lietā konstatētajiem apstākļiem. Apsūdzētais sodīts ar brīvības atņemšanu uz 8 mēnešiem, lai gan Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 3.punkta sankcija paredz brīvības atņemšanas sodu līdz pieciem gadiem. Ņemot vērā, ka ir konstatēti vairāki apsūdzētā atbildību pastiprinoši apstākļi, tas pats par sevi liedz tiesai noteikt panta sankcijā paredzēto minimālo sodu. Turklāt atbildību pastiprinošu apstākļu esamība ir pamats bargāka soda piemērošanai salīdzinājumā ar sodu, kāds būtu piespriežams, šādus apstākļus nekonstatējot. Tāpat, nosakot soda apmēru, ņemama vērā apsūdzētā aktīvā loma un veiktās darbības noziedzīga nodarījuma īstenošanā.

Ievērojot apsūdzētā personību, noziedzīgā nodarījuma motīvus, smagumu un sekas, pirmās instances tiesa pamatoti piemērojusi apsūdzētajam arī Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 3.punkta sankcijā paredzēto papildsodu – probācijas uzraudzību.

Apelācijas instances tiesā apsūdzētā aizstāvis lūdza samazināt /pers. I/ noteikto papildsoda termiņu, jo apsūdzētais ir mainījies – atradis darbu, izveidojis ģimeni, risina alkohola atkarības problēmas un vēlas braukt strādāt uz ārzemēm.

Atbilstoši Krimināllikuma 45.[1] panta pirmajai daļai probācijas uzraudzība ir papildsods, ko piesprež tiesa kā piespiedu līdzekli, lai nodrošinātu notiesātās personas uzvedības uzraudzību, sekmētu šīs personas resocializāciju un jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas novēršanu.

Ņemot vērā, ka apsūdzētais noziedzīgu nodarījumu izdarījis nedzēstas sodāmības laikā, pēc kā sodīts vēl par citu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, kā arī ievērojot konstatētos vairākus atbildību pastiprinošos apstākļus, apelācijas instances tiesa secina, ka minētie apstākļi viennozīmīgi norāda uz nepieciešamību nodrošināt apsūdzētā uzraudzību nolūkā novērst jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu. Turklāt aizstāvja norādītās izmaiņas apsūdzētā dzīvē ir vērstas uz personas resocializāciju, kas var tikt veicināta un sekmēta ar probācijas uzraudzības pasākumiem. Tādējādi apelācijas instances tiesa atzīst, ka papildsoda piemērošana ir pilnībā pamatota un atbilst Krimināllikuma 45.[1] panta pirmajā daļā izvirzītajam probācijas uzraudzības mērķim. Ievērojot, ka papildsods /pers. I/ noteikts likumā paredzētajā minimālajā termiņā – uz vienu gadu, tad apelācijas instances tiesa nesaskata likumīgu pamatu papildsoda termiņa samazināšanai.

Tā kā /pers. I/ noziedzīgu nodarījumu izskatāmajā lietā izdarījis pirms Kuldīgas rajona tiesas 2015.gada 8.septembra un 2015.gada 15.decembra

spriedumu spēkā stāšanās, tad galīgais sods apsūdzētajam pamatoti noteikts saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piektās daļas nosacījumiem. Lai gan pirmās instances tiesa savā spriedumā atsevišķi nav motivējusi galīgā soda noteikšanu un sodu saskaitīšanas principa izvēli, apelācijas instances tiesa atzīst, ka piespriestie sodi /pers. I/ pamatoti saskaitīti pilnībā, ņemot vērā vairākus atbildību pastiprinošos apstākļus, apsūdzētā attieksmi pret iepriekš piespriesto sodu izpildi un to, ka noziedzīgs nodarījums izdarīts nedzēstas sodāmības laikā.

Līdz ar to apelācijas instances tiesa nekonstatē jaunus būtiskus apstākļus, kas pirmās instances tiesā nebūtu ņemti vērā un būtu par pamatu apsūdzētajam /pers. I/ piespriestā soda tālākai mīkstināšanai.

Vērtējot /pers.H/personību, pirmās instances tiesa norādījusi, ka apsūdzētais agrāk septiņas reizes kriminmāli sodīts, neprecējies, apgādājamo personu nav, nestrādā, administratīvā kārtā nav sodīts.

Ņemot vērā, ka tiesas sēdē apsūdzētais izdarīto nožēloja, tiesa pamatoti to atzinusi par viņa atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu. Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1. un 12.punktam par apsūdzētā atbildību pastiprinošiem apstākļiem pamatoti atzīts, ka izdarītais noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgo nodarījumu recidīvu un noziedzīgs nodarījums izdarīts alkohola ietekmē.

Ņemot vērā noziedzīgā nodarījuma raksturu, motīvus un radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību mīkstinošo un pastiprinošos apstākļus, kā arī apsūdzētā lomu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā un sabiedrības drošības intereses, pirmās instances tiesa /pers. H/ sodījusi ar brīvības atņemšanas sodu.

Pirmās instances tiesas spriedumā norādītais pamatojums apsūdzētajam piespriestā soda veida un mēra izvēlē atbilst Krimināllikumā definētajiem soda mērķiem un soda noteikšanas vispārīgajiem principiem. Pirmās instances tiesa pamatoti apsūdzētajam piespriedusi brīvības atņemšanas sodu un ir pietiekami motivējusi savu izvēli, pamatoti secinot, ka Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 3.punkta sankcijā paredzēto alternatīvo soda veidu piemērošana neatbilst apsūdzētā personībai, noziedzīgā nodarījuma bīstamībai un sekām, tādējādi nesasniegs kriminālsoda mērķus.

Ar Kuldīgas rajona tiesas 2016.gada 2.marta spriedumu /pers. H/ sodīts pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas un 180.panta pirmās daļas un galīgais sods pēc spriedumu kopības noteikts – brīvības atņemšana uz 1 gadu 4 mēnešiem, piespiedu darbs 250 stundas, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 1 gadu diviem mēnešiem 7 dienām. Izskatāmajā lietā inkriminēto noziedzīgo nodarījumu /pers. H/ izdarījis nedzēstas sodāmības laikā, pēc kā sodīts vēl par citu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, kas vienozīmīgi norāda uz apsūdzētā sabiedrisko bīstamību, noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas sistemātiskumu un nepareizu izpratni par taisnīgumu un sabiedrībā atļautu uzvedību.

Ievērojot konstatētos apstākļus un Krimināllikumā ietverto soda mērķi, apelācijas instances tiesa atzīst, ka apsūdzētajam pamatoti noteikts brīvības atņemšanas sods un piespriestais sods nav atzīstams par bargu vai nesamērīgu noziedzīgā nodarījuma raksturam, radītajam kaitējumam, apsūdzētā personībai un pārējiem lietā konstatētajiem apstākļiem. Apsūdzētais sodīts ar brīvības atņemšanu uz 8 mēnešiem, lai gan Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 3.punkta sankcija paredz brīvības atņemšanas sodu līdz pieciem gadiem. Ņemot vērā, ka ir konstatēti vairāki apsūdzētā atbildību pastiprinoši apstākļi, tas pats par sevi liedz tiesai noteikt panta sankcijā paredzēto minimālo sodu. Turklāt atbildību pastiprinošu apstākļu esamība ir pamats bargāka soda piemērošanai salīdzinājumā ar sodu, kāds būtu piespriežams, šādus apstākļus nekonstatējot. Nosakot soda apmēru, salīdzinoši ņemama vērā apsūdzētā individuālā loma un veiktās darbības noziedzīga nodarījuma īstenošanā.

Ievērojot apsūdzētā personību, noziedzīgā nodarījuma motīvus, smagumu un sekas, pirmās instances tiesa pamatoti piemērojusi apsūdzētajam arī Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 3.punkta sankcijā paredzēto papildsodu – probācijas uzraudzību.

Apelācijas instances tiesa konstatē, ka papildsods noteikts likumā paredzētajā minimālajā termiņā – uz vienu gadu. Ņemot vērā apsūdzētā attieksmi pret likumu ievērošanu, sodāmību skaitu, vairākus atbildību pastiprinošos apstākļus, apelācijas instances tiesa secina, ka papildsoda piemērošana ir samērīga, pamatota un atbilst Krimināllikuma 45.[1] panta pirmajā daļā izvirzītajam probācijas uzraudzības mērķim.

Ievērojot, ka /pers. H/ noziedzīgu nodarījumu izskatāmajā lietā izdarījis pirms Kuldīgas rajona tiesas 2016.gada 2.marta sprieduma spēkā stāšanās, tad pirmās instances tiesa pamatoti atzinusi, ka galīgais sods apsūdzētajam nosakāms saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piektās daļas nosacījumiem. Tomēr apelācijas instances tiesa atzīst, ka Talsu rajona tiesas 2016.gada 3.oktobra spriedums ir atceļams daļā par /pers. H/ noteikto galīgo sodu, un galīgais sods apsūdzētajam samazināms.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511.panta otro daļu un 512.pantu spriedumam jābūt tiesiskam un pamatotam.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 524., 527., 528.pantam tiesas spriedums sastāv no ievaddaļas, aprakstošās daļas, motīvu daļas un rezolutīvās daļas. Kriminālprocesa likuma 527.panta otrās daļas 6.punktā noteikts, ka notiesājoša sprieduma motīvu daļā norāda motīvus par konkrētā soda piemērošanu. Savukārt Kriminālprocesa likuma 528.panta pirmās daļas 2.punktā ir paredzēts, ka notiesājoša sprieduma rezolutīvajā daļā norāda apsūdzētajam piespriestā soda veidu un mēru par katru noziedzīgu nodarījumu un galīgo sodu, kas jāizcieš.

Apelācijas instances tiesa norāda, ka atbilstoši kriminālprocesa pamatprincipiem tiesas nolēmumiem ir jābūt nepārprotamiem.

No pirmās instances tiesas sprieduma motīvu daļā ietvertā pamatojuma attiecībā uz /pers. H/ nosakāmo galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu konstatējams sekojošais. Tiesa konstatējusi, ka ar Kuldīgas rajona tiesas 2016.gada 2.marta spriedumu /pers. H/ notiesāts pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas un 180.panta pirmās daļas, galīgais sods pēc spriedumu kopības noteikts brīvības atņemšana uz 1 gadu 4 mēnešiem, piespiedu darbs 250 stundas, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 1 gadu 2 mēnešiem 4 dienām. Tālāk tiesa norādījusi, ka galīgais sods /pers. H/ nosakāms piemērojot Krimināllikuma 50.panta piektās daļas nosacījumus. Savukārt sprieduma rezolutīvajā daļā tiesa nolēmusi saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu pēc spriedumu kopības noteiktajam sodam daļēji pieskaitīt ar Kuldīgas rajona tiesas 2016.gada 2.marta spriedumu noteikto brīvības atņemšanas sodu, pilnīgi pieskaitīt piespiedu darbu un transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanu un galīgo sodu /pers. H/ noteikt brīvības atņemšanu uz 2 gadiem, piespiedu darbu uz 250 stundām, probācijas uzraudzību uz 1 gadu, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 1 gadu 2 mēnešiem 7 dienām.

Tādējādi secināms, ka pirmās instances tiesa pretēji sprieduma rezolutīvajā daļā norādītajai daļējas saskaitīšanas principa piemērošanai attiecībā uz galīgo brīvības atņemšanas sodu, faktiski brīvības atņemšanas sodus saskaitījusi pilnībā. Bez tam, attiecībā uz transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanu, piemērojot sodu pilnīgas saskaitīšanas principu, tiesa rezolutīvajā daļā ir pieskaitījusi lielāku soda daļu nekā to konstatējusi sprieduma motīvu daļā.

Apelācijas instances tiesa atzīst, ka minētie apstākļi padara Talsu rajona tiesas 2016.gada 3.oktobra sprieduma motīvu daļu un rezolutīvo daļu par savstarpēji pretrunīgām, jo satur atšķirīgus secinājumus un lēmumus par galīgā soda noteikšanu, kas nav pieļaujams. Līdz ar to spriedums atceļams daļā par galīgā soda noteikšanu /pers. H/ saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu.

Ņemot vērā, ka konstatētās pretrunas pirmās instances tiesas spriedumā rada nelabvēlīgas sekas attiecībā uz apsūdzētajam nosakāmā soda termiņu, tad apelācijas instances tiesa atzīst, ka, ievērojot labvēlības principu, /pers. H/ galīgais brīvības atņemšanas sods nosakāms atbilstoši Krimināllikuma 50.panta piektajā daļā noteiktajam un pirmās instances tiesas spriedumā norādītajam daļējas saskaitīšanas principam, bet transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanas termiņš nosakāms atbilstoši pirmās instances tiesas sprieduma motīvu daļā konstatētajam.

Valsts nodrošināto juridisko palīdzību apsūdzētajiem /pers. H/, /pers. J/ un /pers. I/ sniedza zvērināti advokāti Inese Fomina, Antra Čirkše, Juris

Akmeņkalējs un Ojārs Ozoliņš, kuriem saskaņā ar iesniegtajiem paziņojumiem par juridiskās palīdzības sniegšanu no valsts budžeta līdzekļiem izmaksājami attiecīgi – I.Fominai 355,00 *euro,* A.Čirkšei 405,35 *euro*, J.Akmeņkalējam 65,00 *euro*, O.Ozoliņam 290,00 *euro*.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 4.punktu un 368.panta pirmo daļu procesuālie izdevumi piedzenami no /pers. H/, /pers. J/ un /pers. I/, jo tiesa nekonstatē apstākļus, kas būtu par pamatu viņu atbrīvošanai no to samaksas.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās daļas 3.punktu, tiesnesis

n o s p r i e d a

atcelt Talsu rajona tiesas 2016.gada 3.oktobra spriedumu daļā par /pers. H/ noteikto galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu pēc spriedumu kopības sodam daļēji pieskaitīt ar Kuldīgas rajona tiesas 2016.gada 2.marta spriedumu krimināllietā Nr.11250060814 noteikto brīvības atņemšanas sodu, pilnīgi pieskaitīt noteikto piespiedu darbu un transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanu, un galīgo sodu /pers. H/ noteikt brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) gadu 8 (astoņiem) mēnešiem, piespiedu darbu uz 250 (divsimt piecdesmit) stundām, probācijas uzraudzību uz 1 (vienu) gadu, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 1 (vienu) gadu 2 (diviem) mēnešiem 4 (četrām) dienām.

Pārējā daļā Talsu rajona tiesas 2016.gada 3.oktobra spriedumu atstāt negrozītu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu brīvības atņemšanas soda termiņā /pers. J/ ieskaitīt apcietinājumā pavadīto laiku no 2016.gada 3.oktobra līdz 2016.gada 15.decembrim.

Piedzīt no /pers. H/, personas kods /personas kods/, valsts labā procesuālos izdevumus 355,00 *euro* (trīssimt piecdesmit piecus eiro un 00 centus) par aizstāves sniegto juridisko palīdzību kriminālprocesā, nosakot termiņu nolēmuma labprātīgai izpildei šajā daļā – 30 dienas no nolēmuma spēkā stāšanās dienas.

Piedzīt no /pers. J/, personas kods /personas kods/, valsts labā procesuālos izdevumus 470,35 *euro* (četrsimt septiņdesmit eiro un trīsdesmit piecus centus) par aizstāvju sniegto juridisko palīdzību kriminālprocesā, nosakot termiņu nolēmuma labprātīgai izpildei šajā daļā – 30 dienas no nolēmuma spēkā stāšanās dienas.

Piedzīt no /pers. I/, personas kods /personas kods/, valsts labā procesuālos izdevumus 290,00 *euro* (divsimt deviņdesmit eiro un 00 centus) par aizstāvja sniegto juridisko palīdzību kriminālprocesā, nosakot termiņu nolēmuma labprātīgai izpildei šajā daļā – 30 dienas no nolēmuma spēkā stāšanās dienas.

Nolēmumu var pārsūdzēt un protestēt 10 dienu laikā no pilna nolēmuma pieejamības dienas kasācijas kārtībā Augstākajā tiesā Kriminālprocesa likuma 574., 575.pantā paredzētajos gadījumos, sūdzību vai protestu iesniedzot Kurzemes apgabaltiesā.

Pilns tiesas nolēmums pieejams 2017.gada 5.jūnijā.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs D.Aktumanis
Tiesnese S.Reinholde

Tiesnese I.Junghāne